

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ລັດຖະບານ

ເລກທີ...199.../ລບ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ...13.03.2020.

ດໍາລັດ

ວ່າດ້ວຍ ຢາສັດຕະວະແພດ

- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລັດຖະບານ ສະບັບເລກທີ 04/ສພຊ, ລົງວັນທີ 08 ພະຈິກ 2016;
- ອີງຕາມ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການລ້ຽງສັດ ແລະ ການສັດຕະວະແພດ ສະບັບເລກທີ 08/ສພຊ, ລົງວັນທີ 11 ພະຈິກ 2016;
- ອີງຕາມ ໜັງສືສະເໜີ ຂອງກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ສະບັບເລກທີ 0051/ກປ, ລົງວັນທີ 24 ມັງກອນ 2020.

ລັດຖະບານ ອອກດໍາລັດ:

ໝວດທີ 1

ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1 ຈຸດປະສົງ

ດໍາລັດສະບັບນີ້ ກໍານົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການດໍາເນີນທຸລະກິດ ແລະ ການນໍາໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກວິຊາການ, ມີປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນ ແນໃສ່ ຮັບປະກັນປອດໄພຕໍ່ ຊີວິດ ແລະ ສຸຂະພາບ ຂອງຄົນ, ສັດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ, ພັດທະນາປະເທດຊາດ.

ມາດຕາ 2 ຢາສັດຕະວະແພດ

ຢາສັດຕະວະແພດ ແມ່ນ ຢາກັນພະຍາດ, ບິນບົວ ແລະ ບໍາລຸງສຸຂະພາບສັດ ແລະ ສັດນໍ້າ ເປັນຕົ້ນ ຢາ ວັກຊີນ, ຢາຕ້ານເຊື້ອ, ຢາຂ້າແມ່ກາຝາກ, ຢາວິຕາມິນ ໂດຍໄດ້ຈົດທະບຽນນໍາກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຢ່າງ ຖືກຕ້ອງ ລວມທັງອາຫານສັດທີ່ປຸງແຕ່ງເປັນຢາ, ສານເຄມີ ຫຼື ສານຊີວະວັດຖຸທີ່ເປັນຢາສັດຕະວະແພດແບບເຄິ່ງ ສໍາເລັດຮູບ ທັງເປັນວັດຖຸດິບທາງການຢາທີ່ນໍາໃຊ້ເພື່ອການສັດຕະວະແພດອີກດ້ວຍ.

ມາດຕາ 3 ການອະທິບາຍຄໍາສັບ

ຄໍາສັບທີ່ນໍາໃຊ້ໃນດໍາລັດສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບ (Antimicrobial) ໝາຍເຖິງ ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ໄດ້ຈາກເຊື້ອຈຸລະຊີບໃດໜຶ່ງ ແລະ ໄດ້ຈາກການສັງເກດທາງເຄມີ ຊຶ່ງສາມາດອອກລິດຢຸດ ຫຼື ຍັບຢັ້ງການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຫຼື ການແບ່ງຕົວຂອງ ເຊື້ອຈຸລະຊີບທີ່ເຮັດໃຫ້ເກີດພະຍາດສັດໄດ້;

2. **ຢາຕ້ານເຊື້ອ (Antibiotic)** ໝາຍເຖິງສານປະກອບທີ່ສ້າງຂຶ້ນໂດຍເຊື້ອຈຸລະຊີບ ຊະນິດໃດໜຶ່ງ ອາດເປັນເຊື້ອແບັກທີເຣຍ ຫຼື ເຊື້ອເຫັດ ຊຶ່ງສາມາດຢັບຢັ້ງ ຫຼື ຢຸດການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຫຼື ມີລິດທຳລາຍເຊື້ອຈຸລະຊີບອື່ນກຸ່ມອື່ນ ຫຼື ກຸ່ມໃດກຸ່ມໜຶ່ງໄດ້;
3. **ການຕ້ານຕໍ່ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບ (Antimicrobial resistance)** ໝາຍເຖິງ ຄວາມສາມາດຂອງເຊື້ອແບັກທີເຣຍ ຫຼື ເຊື້ອລາສາຍພັນໃດໜຶ່ງທີ່ຍັງສາມາດເຕີບໂຕ ຫຼື ຢູ່ລອດ ເຖິງວ່າຈະໄດ້ສຳພັດກັບຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບ ທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນພຽງພໍກັບການປ້ອງກັນ ຫຼື ປິ່ນປົວທີ່ໄດ້ຜົນມາກ່ອນໜ້ານັ້ນແລ້ວກໍຕາມ;
4. **ສ່ວນປະກອບຂອງຢາສັດຕະວະແພດ** ໝາຍເຖິງ ວັດຖຸທີ່ໄດ້ຈາກທຳມະຊາດ ຫຼື ສັງເກດຂຶ້ນ ທີ່ເປັນຕົວຢາຫຼັກທີ່ອອກລິດໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ປິ່ນປົວພະຍາດໄດ້ໂດຍກົງ, ວັດຖຸທີ່ເປັນຕົວຢາເສີມເພື່ອເຮັດໃຫ້ການອອກລິດຂອງຕົວຢາຫຼັກມີປະສິດທິພາບດີຂຶ້ນ ແລະ ວັດຖຸທີ່ເປັນສານປຸງແຕ່ງຢາທີ່ບໍ່ອອກລິດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຢາຄົງຕົວເປັນຮູບແບບຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ສານແຕ່ງກິ່ນ, ລົດ, ສີ ຫຼື ສານເຮັດໃຫ້ຢາເປັນຮູບແບບຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ເປັນນ້ຳ, ຂອງແຫຼວ, ກ້ອນ, ຝຸ່ນ, ແຄບຊຸນ ຫຼື ລູກກອນ;
5. **ອາຫານສັດປະສົມຢາສັດຕະວະແພດ** ໝາຍເຖິງ ຜະລິດຕະພັນທີ່ໄດ້ມາຈາກການປະສົມລະຫວ່າງ ຢາອາຫານສັດ ແລະ ຢາສັດຕະວະແພດ ເພື່ອເປົ້າໝາຍບຳລຸງ, ກັນ ຫຼື ປິ່ນປົວພະຍາດສັດ ແລະ ສັດນ້ຳ ໃດໜຶ່ງເປັນການສະເພາະ;
6. **ຕຳລາຢາສັດຕະວະແພດ** ໝາຍເຖິງ ສຸດທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດຢາ ຊຶ່ງລະບຸເຖິງສ່ວນປະກອບ ແລະ ປະລິມານຂອງສ່ວນປະກອບຂອງຢາ ທີ່ໄດ້ນຳມາປະສົມລວມກັນ ໃຫ້ເປັນຜະລິດຕະພັນສຳເລັດຮູບທີ່ມີສັບພະຄຸນເປັນຢາສັດຕະວະແພດ;
7. **ພາຊະນະບັນຈຸ** ໝາຍເຖິງ ວັດຖຸໃດໜຶ່ງ ທີ່ໃຊ້ບັນຈຸ ຫຼື ຫຸ້ມຫໍ່ຢາສັດຕະວະແພດເປັນການສະເພາະ;
8. **ສະຫຼາກຢາ** ໝາຍເຖິງ ຮູບພາບ ແລະ ຂໍ້ຄວາມ ທີ່ຕິດ ຫຼື ພິມໃສ່ພາຊະນະບັນຈຸ ເພື່ອໃຫ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຊື່ຢາສັດຕະວະແພດ, ສັບພະຄຸນ, ຄຸນປະໂຫຍດ, ສ່ວນປະກອບ, ວັນທີ່ຜະລິດ, ວັນໝົດອາຍຸການນຳໃຊ້, ວິທີການເກັບຮັກສາ, ວິທີນຳໃຊ້ ແລະ ຂໍ້ມູນຂອງຜູ້ຜະລິດຢາສັດຕະວະແພດ;
9. **ໃບແນະນຳການນຳໃຊ້ຢາ** ໝາຍເຖິງ ເອກະສານທີ່ມີຂໍ້ຄວາມກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດຢູ່ໃນ ພາຊະນະ ຫຼື ກ່ອງບັນຈຸ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜູ້ນຳໃຊ້ສາມາດອ່ານໃຫ້ເຂົ້າໃຈຄວາມໝາຍ ແລະ ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ;
10. **ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ** ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ອະນຸຍາດໃຫ້ດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບການຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ຈຳໜ່າຍ, ສົ່ງອອກ ຫຼື ສົ່ງຜ່ານຢາສັດຕະວະແພດ;
11. **ຢາສັດຕະວະແພດປອມ** ໝາຍເຖິງ ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ເຮັດທຽມຂຶ້ນແລ້ວອ້າງວ່າເປັນຢາແທ້ ຊຶ່ງອາດຈະປອມເຄື່ອງໝາຍການຄ້າ ຫຼື ສະຖານທີ່ຂອງຜູ້ຜະລິດຢາ ຫຼື ເປັນຢາທີ່ບໍ່ຖືກຕາມທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນໄວ້ ຫຼື ເປັນຢາສະແດງສະຫຼາກ ຫຼື ເອກະສານກຳກັບຢາທີ່ບໍ່ເປັນຄວາມຈິງ ຫຼື ເປັນຢາສັດຕະວະແພດປະສົມຢາສັດຕະວະແພດ ແຕ່ຢາສັດຕະວະແພດນັ້ນເປັນຢາສັດຕະວະແພດປອມ ຫຼື ເປັນຢາທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕະຖານທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນຕຳລາຢາທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນກັບ ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
12. **ຢາສັດຕະວະແພດບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ** ໝາຍເຖິງ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ມີປະລິມານ ຫຼື ຄວາມແຮງ ຂອງສານອອກລິດຫຼຸດຄ່າຕໍ່າສຸດ ຫຼື ເກີນຄ່າສູງສຸດ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນຕຳລາຢາທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນໄວ້ ຫຼື ເປັນຢາທີ່ມີສ່ວນປະກອບ, ຄ່າຄວາມບໍລິສຸດ, ຄຸນລັກສະນະຜິດໄປຈາກຕຳລາຢາທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນໄວ້ ຫຼື ເປັນຢາສັດຕະວະແພດປະສົມຢາສັດຕະວະແພດ ແຕ່ຢາສັດຕະວະແພດນັ້ນ ເປັນຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;

13. ຢາສັດຕະວະແພດເສື່ອມຄຸນນະພາບ ໝາຍເຖິງ ຢາໝົດອາຍຸການນຳໃຊ້ ຫຼື ຢາທີ່ພົບພາຍຫຼັງວ່າເປັນຢາທີ່ໄດ້ປ່ຽນສະພາບທີ່ມີລັກສະນະຄືກັນກັບຢາປອມ ຫຼື ຢາທີ່ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ຫຼື ເປັນຢາສັດຕະວະແພດປະສົມຢາສັດຕະວະແພດ ແຕ່ເປັນຢາສັດຕະວະແພດທີ່ເສື່ອມຄຸນນະພາບແລ້ວ;
14. ເພສັດຊະກອນ ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ສຳເລັດການສຶກສາດ້ານວິຊາການ ການຢາ ໂດຍມີປະກາສະນິຍະບັດຊັ້ນປະລິນຍາຕີຂຶ້ນໄປ.

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ

ລັດ ເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ດ້ວຍການບຳລຸງບຸກຄະລາກອນ, ຄົ້ນຄວ້າ, ທົດລອງ, ພັດທະນາ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກນິກວິຊາການ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ລວມທັງການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ວັດຖຸເຕັກນິກ ເພື່ອຮັບປະກັນວຽກງານດັ່ງກ່າວໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ.

ລັດ ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມໃຫ້ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ລົງທຶນເຂົ້າໃນການດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ, ການນຳໃຊ້ທ່າແຮງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ມີໃນທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອປຸງແຕ່ງເປັນຢາ, ລວມທັງສົ່ງເສີມການຜະລິດ-ສະໜອງຢາສັດຕະວະແພດ ດ້ວຍການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ເຕັກນິກວິຊາການ ແລະ ນະໂຍບາຍດ້ານພາສີ, ອາກອນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 5 ຫຼັກການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງຢາສັດຕະວະແພດ

ການຄຸ້ມຄອງຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

1. ສອດຄ່ອງກັບ ນະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ, ສິນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ;
2. ຄຸ້ມຄອງຢ່າງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
3. ຮັບປະກັນ ຄຸນນະພາບ, ປະສິດທິຜົນ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ຕໍ່ສຸຂະພາບສັດ, ສັດນ້ຳ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
4. ຮັບປະກັນ ຄວາມໂປ່ງໃສ, ຍຸຕິທຳ ແລະ ສາມາດກວດສອບໄດ້.

ມາດຕາ 6 ຂອບເຂດການນຳໃຊ້

ດຳລັດສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ຢູ່ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 7 ການຮ່ວມມືກັບສາກົນ.

ລັດ ສົ່ງເສີມການພົວພັນ ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ, ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ທຶນຮອນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ.

ໝວດທີ 2

ການຈັດປະເພດ ແລະ ບັນຊີ ຢາສັດຕະວະແພດ

ມາດຕາ 8 ການຈັດປະເພດ ຢາສັດຕະວະແພດ

ຢາສັດຕະວະແພດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ຈັດແບ່ງອອກເປັນ 4 ປະເພດ ດັ່ງນີ້:

1. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ ຕາມໃບສັ່ງຢາຈາກສັດຕະວະແພດເທົ່ານັ້ນ (prescription only);

2. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍ ໂດຍເພສັດຊະກອນ ທີ່ບໍ່ຈຳເປັນມີໃບສັ່ງຢາຈາກສັດຕະວະແພດ (pharmacy);
3. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍ ໂດຍຜູ້ໄດ້ຮັບສິດສະເພາະ (authorised dealer);
4. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ ທົ່ວໄປ (general sale).

ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ ຕາມໃບສັ່ງຢາຈາກສັດຕະວະແພດເທົ່ານັ້ນ (prescription only) ແມ່ນ ຢາສັດຕະວະແພດ ຢູ່ໃນບັນຊີຢາຄວບຄຸມ ແລະ ມີຂໍ້ຈຳກັດນຳໃຊ້ຕາມລະບຽບສາກົນ ໂດຍໄດ້ບັງຄັບໃຫ້ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ໂດຍສັດຕະວະແພດ ຫຼື ເພສັດຊະກອນ ທີ່ມີໃບສັ່ງຢາຂອງສັດຕະວະແພດ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດເທົ່ານັ້ນ;

ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍ ຢູ່ຮ້ານຂາຍຢາ (pharmacy) ແມ່ນ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ແນະນຳເຖິງຄວາມສ່ຽງ ຫຼື ຜົນຂ້າງຄວາມໃຫ້ແກ່ຜູ້ໃຊ້ ຊຶ່ງສາມາດ ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ ໂດຍສັດຕະວະແພດ ຫຼື ເພສັດຊະກອນ ທີ່ປະຈຳຢູ່ຮ້ານຂາຍຢາສັດຕະວະແພດ ຫຼື ຕົວແທນຈຳໜ່າຍທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຊຶ່ງກ່ອນ ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍອາດມີ ຫຼື ບໍ່ມີໃບສັ່ງຢາຂອງສັດຕະວະແພດ;

ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍ ໂດຍຜູ້ໄດ້ຮັບສິດສະເພາະ (authorised dealer) ແມ່ນ ກຸ່ມຢາສັດຕະວະແພດ ສະເພາະໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງສາມາດ ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ ໂດຍສັດຕະວະແພດ, ເພສັດຊະກອນ, ຕົວແທນຈຳໜ່າຍ ຫຼື ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈຳໜ່າຍ ແຕ່ບໍ່ສາມາດຈັດເປັນກຸ່ມຢາ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ ໂດຍທົ່ວໄປ;

ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ ທົ່ວໄປ (general sale) ແມ່ນ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ສາມາດຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ ໂດຍບຸກຄົນທົ່ວໄປ ທີ່ບໍ່ແມ່ນສັດຕະວະແພດ ຫຼື ເພສັດຊະກອນ ແຕ່ການຈຳໜ່າຍ ນັ້ນ ແມ່ນບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ແກະກ່ອງຂອງຜູ້ຜະລິດ ຫຼື ແບ່ງຂາຍຍ່ອຍໄດ້.

ມາດຕາ 9 ບັນຊີ ຢາສັດຕະວະແພດ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ລວບລວມ ແລະ ສ້າງບັນຊີຢາສັດຕະວະແພດທີ່ຈຳເປັນ, ຈຳເປັນຫຼາຍ ແລະ ຈຳເປັນທີ່ສຸດ ສຳລັບຮັບໃຊ້ວຽກງານລ້ຽງສັດ, ສັດຕະວະແພດ ແລະ ການປະມົງ ໂດຍຕ້ອງຈັດໃຫ້ເປັນໄປຕາມໝວດໝູ່ຂອງວິຊາການຢາ, ສອດຄ່ອງກັບຄຳແນະນຳຂອງອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍມີການທົບທວນປັບປຸງໃຫ້ເໝາະສົມເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ໃຫ້ກຳນົດຢາສັດຕະວະແພດບຸລິມະສິດ ທີ່ຕ້ອງຂຶ້ນທະບຽນ, ຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ແຈກຢາຍ ແລະ ຈຳໜ່າຍ.

ມາດຕາ 10 ການມີຢາສັດຕະວະແພດໄວ້ຄອບຄອງ

ການມີຢາສັດຕະວະແພດໄວ້ຄອບຄອງ ມີກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ສັດຕະວະແພດ ຢູ່ ຄຣິນິກ, ໂຮງໝໍປົວສັດ, ສູນວິໄຈ, ຟາມລ້ຽງສັດ, ສະຖາບັນການສຶກສາ;
2. ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ;
3. ເຈົ້າຂອງສັດລ້ຽງ ຫຼື ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກສັດຕະວະແພດ ເພື່ອປົນປົວສັດລ້ຽງທີ່ກຳລັງເຈັບປ່ວຍ ຫຼື ຜູ້ກຳກັບດູແລ ໃນລະຫວ່າງມີການຂົນສົ່ງສັດ.

ໝວດທີ 3

ການຂຶ້ນທະບຽນ ຢາສັດຕະວະແພດ

ມາດຕາ 11 ການຂຶ້ນທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ

ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດແລ້ວ ກ່ອນຈະມີ ການຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ແລະ ຈຳໜ່າຍ ຕ້ອງຂຶ້ນທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ ນຳກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ, ກະຊວງກະສິກຳ

ແລະ ປ່າໄມ້.

ໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ໄດ້ຮັບໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດແລ້ວ ແຕ່ມີຄວາມຕ້ອງການຈະດັດແກ້ເນື້ອໃນຂອງສະຫຼາກ ຫຼື ປ່ຽນລາຍການສູດຢາ ຕ້ອງຍື່ນຄໍາຮ້ອງຂໍດັດແກ້ຕໍ່ ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ.

ສໍາລັບຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ ກ່ອນດໍາລັດສະບັບນີ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ ຜູ້ດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງຂຶ້ນທະບຽນ ນໍາກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ພາຍໃນເວລາ ໜຶ່ງຮ້ອຍແປດສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ ດໍາລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ.

ມາດຕາ 12 ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນການຂຶ້ນທະບຽນ

ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນການຂຶ້ນທະບຽນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຕົວຢ່າງຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ນໍາມາເພື່ອການຄົ້ນຄວ້າ, ວິເຄາະ, ວິໄຈ;
2. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຈະນໍາມາວາງສະແດງ;
3. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຕິດຕາມມານໍາເຈົ້າຂອງສັດ ຫຼື ສັດຕະວະແພດທີ່ຕິດຕາມມານໍາການຂົນສົ່ງສັດ;
4. ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນການຂໍອະນຸຍາດດໍາເນີນການຜະລິດ, ນໍາເຂົ້າ ຫຼື ຈໍາໜ່າຍ ຕາມທີ່ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ກໍານົດ.

ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຮັບການຍົກເວັ້ນການຂຶ້ນທະບຽນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືກັບອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີການກວດກາ ແລະ ຕິດຕາມ.

ມາດຕາ 13 ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຂຶ້ນທະບຽນ

ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຂຶ້ນທະບຽນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຖືກຖອນທະບຽນແລ້ວ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຫຼື ຢູ່ຕ່າງປະເທດ;
2. ມີສ່ວນປະກອບຂອງສານ ເຄມີ ຫຼື ວັດຖຸອື່ນ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ແລະ ບໍ່ປອດໄພຕໍ່ສັດ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກ;
3. ມີການໃສ່ຊີ້ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບວັດທະນະທໍາລາວ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ເຂົ້າໃຈຜິດຈາກຄວາມເປັນຈິງ;
4. ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຫຼື ມີສານອອກລິດທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມລະບຽບ ທີ່ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ກໍານົດ.

ມາດຕາ 14 ເງື່ອນໄຂການຂຶ້ນທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ

ເງື່ອນໄຂການຂຶ້ນທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ເປັນຢາສັດຕະວະແພດທີ່ ຜະລິດ, ນໍາເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ຫຼື ຈໍາໜ່າຍ ຢູ່ ສປປ ລາວ;
2. ເປັນຢາສັດຕະວະແພດທີ່ມີການທົດລອງນໍາໃຊ້, ວິໄຈດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພແລ້ວ;
3. ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ນໍາເຂົ້າ ຕ້ອງໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນຈາກປະເທດຜູ້ຜະລິດ ແລະ ໄດ້ຮັບການມອບສິດຈາກຜູ້ຜະລິດ ຂອງປະເທດສົ່ງອອກ;
4. ມີເອກະສານ ແລະ ສະໜອງຕົວຢ່າງຢາສັດຕະວະແພດ ຕາມການກໍານົດຂອງກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້;
5. ໃນກໍລະນີ ທີ່ມີການຂຶ້ນທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດຊໍ້າກັນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຈາກຜູ້ໄດ້ຮັບທະບຽນກ່ອນ.

ມາດຕາ 15 ເອກະສານ ແລະ ຕົວຢ່າງຢາສັດຕະວະແພດ

ເອກະສານ ແລະ ຕົວຢ່າງຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ນໍາມາຂຶ້ນທະບຽນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄໍາຮ້ອງ ຕາມແບບພິມທີ່ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ກໍານົດ;
2. ສໍານຳໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ ແລະ ໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດຢາສັດຕະວະແພດ;

3. ໃບມອບສິດຈາກຜູ້ຜະລິດຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ໃບຂຶ້ນທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ ຈາກປະເທດສິ່ງອອກ ຖ້າເປັນຢານຳເຂົ້າ;
4. ໃບມອບສິດ ແລະ ບັດປະຈຳຕົວຂອງຜູ້ຕາງໜ້າ ໃນກໍລະນີໃຫ້ຜູ້ອື່ນມາຂຶ້ນທະບຽນແທນ;
5. ສະຫຼາກ ແລະ ຂໍ້ຄວາມເອກະສານກຳກັບຢາສັດຕະວະແພດ;
6. ຕົວຢ່າງ ຢາສັດຕະວະແພດ ຫຼື ສ່ວນປະກອບຂອງຢາສັດຕະວະແພດຕາມຈຳນວນ ທີ່ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ກຳນົດ;
7. ຫຼັກຖານທີ່ສະແດງເຖິງ ຂໍ້ມູນດ້ານວິຊາການກ່ຽວກັບ ຄຸນນະພາບ, ຄວາມປອດໄພ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງຢາ;
8. ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ລະບຸ ຊື່, ຮູບແບບ, ຄວາມແຮງ, ຂະໜາດບັນຈຸ, ລັກສະນະຂອງຢາ ພ້ອມທັງບອກ ຊື່ ແລະ ປະລິມານ ຂອງສານຢາທີ່ສຳຄັນ ແລະ ສ່ວນປະກອບຢູ່ໃນຕຳລາຂອງຢາ;
9. ເອກະສານອື່ນທີ່ເຫັນວ່າຈຳເປັນ ຕາມການຮຽກຮ້ອງຂອງກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້.

ມາດຕາ 16 ລາຍລະອຽດຂອງຢາສັດຕະວະແພດທີ່ຈະຂຶ້ນທະບຽນ

ລາຍລະອຽດຂອງຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຈະນຳມາແຈ້ງຂຶ້ນທະບຽນ ຕ້ອງຂຽນເປັນພາສາລາວ ແລະ ພາສາອັງກິດ ໂດຍຕ້ອງມີລາຍລະອຽດຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ຊື່ສຸດຕຳລາຢາ ຫຼື ຊື່ຢາສັດຕະວະແພດ;
2. ຊື່ທາງການຄ້າ;
3. ສ່ວນປະກອບຫຼັກ;
4. ຂະບວນການຜະລິດ;
5. ເລກທະບຽນຢາຂອງປະເທດຜູ້ຜະລິດ (ຖ້າເປັນຢາທີ່ຂຶ້ນທະບຽນຢູ່ຕ່າງປະເທດແລ້ວ);
6. ສັບພະຄຸນ;
7. ວິທີການນຳໃຊ້, ການເກັບຮັກສາ, ໄລຍະຢຸດໃຫ້ຢາ ແລະ ຄຳເຕືອນ;
8. ຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ຜະລິດຢາ, ປຸງແຕ່ງ ຫຼື ບັນຈຸ ຫຼື ຕົວແທນຈຳໜ່າຍ;
9. ຂໍ້ມູນອື່ນ ຕາມທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນ ຕາມປະເພດຂອງຢາ.

ມາດຕາ 17 ການພິຈາລະນາອອກໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ

ພາຍຫຼັງ ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງ ແລະ ເອກະສານປະກອບຂຶ້ນທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດແລ້ວ ຕ້ອງດຳເນີນການກວດກາຄວາມສອດຄ່ອງດ້ານເອກະສານພາຍໃນ ຫ້າວັນ ລັດຖະການ.

ໃນກໍລະນີ ເອກະສານຖືກຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນ ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ຕ້ອງດຳເນີນການວິໄຈ, ທົດສອບຕົວຢ່າງຢາ ຫຼື ສ່ວນປະກອບຂອງຢາ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ໜຶ່ງຮ້ອຍຊາວ ວັນ.

ໃນກໍລະນີ ບໍ່ສາມາດຂຶ້ນທະບຽນໄດ້ ຕ້ອງແຈ້ງເຫດຜົນຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຂຶ້ນທະບຽນຊາບ.

ໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດມີອາຍຸນຳໃຊ້ໄດ້ຕະຫຼອດໄປ.

ມາດຕາ 18 ການດັດແກ້ໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ

ຜູ້ໄດ້ຮັບໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດແລ້ວ ແຕ່ມີຈຸດປະສົງຈະດັດແກ້ໃບທະບຽນ ໃຫ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງຕໍ່ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເພື່ອຂໍດັດແກ້ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 19 ການໂຈະໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ

ໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ ຈະຖືກໂຈະໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຕາມການສະເໜີຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ;
2. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ມີການເຄື່ອນໄຫວ ຜະລິດ ຫຼື ນຳເຂົ້າ ພາຍໃນ ສອງປີ;
3. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນແລ້ວ ແຕ່ນຳໃຊ້ໃນຈຸດປະສົງອື່ນ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນໄວ້. ການໂຈະໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງແຈ້ງ ໃຫ້ຜູ້ຖືກໂຈະ ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 20 ການຖອນໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ

ໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດຈະຖືກຖອນ ໃນກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ຖືກໂຈະໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ ໂດຍບໍ່ມີການປັບປຸງ ຫຼື ແກ້ໄຂ;
2. ໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດທີ່ເປັນແຫຼ່ງກຳເນີດຂອງຜະລິດຕະພັນຖືກຍົກເລີກ;
3. ພົບ ແລະ ມີການຢັ້ງຢືນວ່າ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຜະລິດ ຫຼື ນຳເຂົ້ານັ້ນ ມີຜົນກະທົບຮ້າຍແຮງ ຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງສັດ, ສັດນ້ຳ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກ ຫຼື ເປັນຢາປອມ.

ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ຕ້ອງລົບການຂຶ້ນທະບຽນອອກຈາກບັນຊີຜະລິດຕະພັນຢາສັດຕະວະແພດ ແລ້ວແຈ້ງຜ່ານ ສື່ມວນຊົນ ໃຫ້ສາທາລະນະຊົນຊາບ.

ມາດຕາ 21 ການສະເໜີ ຫຼື ອຸທອນ ການໂຈະ ຫຼື ການຖອນໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ

ຜູ້ຖືກໂຈະ ຫຼື ຖອນໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ ສາມາດສະເໜີ ຫຼື ອຸທອນ ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຕໍ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສາມສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບຄຳສັ່ງໂຈະ ຫຼື ຖອນໃບທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດເປັນຕົ້ນໄປ ເພື່ອພິຈາລະນາລົບລ້າງ ຖ້າຫາກສາມາດພິສູດໃຫ້ເຫັນວ່າ ຕົນໄດ້ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂ ຫຼື ລະບຽບການຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄົບຖ້ວນແລ້ວ.

ໝວດທີ 4

ມາດຕະຖານ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ

ມາດຕາ 22 ມາດຕະຖານ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ

ມາດຕະຖານ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ແມ່ນ ຄຸນລັກສະນະສະເພາະຂອງຢາສັດຕະວະແພດ ທາງດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ປະລິມານທີ່ເໝາະສົມສຳລັບການປ້ອງກັນ ແລະ ປິ່ນປົວ ສັດ ແລະ ສັດນ້ຳ ຕາມຊະນິດ, ນ້ຳໜັກ ແລະ ອາຍຸ ເພື່ອເປັນກຳນົດໝາຍໃຫ້ແກ່ ຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ນຳໃຊ້ ປະຕິບັດ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ກຳນົດ ມາດຕະຖານຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ສ່ວນປະກອບຂອງຢາສັດຕະວະແພດ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ເພື່ອເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການຕິດຕາມ, ກວດກາ, ຢັ້ງຢືນ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ.

ມາດຕາ 23 ຄວາມປອດໄພ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ

ຄວາມປອດໄພ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ແມ່ນ ມາດຕະການຕ່າງໆທີ່ນຳໃຊ້ ເພື່ອປົກປ້ອງສຸຂະພາບ ແລະ ຊີວິດຂອງສັດ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ:

1. ການຜະລິດຢາສັດຕະວະແພດ;
2. ພາຊະນະບັນຈຸ ແລະ ການຫຸ້ມຫໍ່ ຢາສັດຕະວະແພດ;
3. ສະຫຼາກ ແລະ ການຕິດສະຫຼາກຢາສັດຕະວະແພດ;

4. ການຂົນສົ່ງ ແລະ ການເກັບຮັກສາ ຢາສັດຕະວະແພດ;
5. ການຝຶກອົບຮົມ ບຸກຄະລາກອນ;
6. ການໂຄສະນາຢາສັດຕະວະແພດ;
7. ການເກັບຕົວຢ່າງ ແລະ ວິໄຈຢາສັດຕະວະແພດ;
8. ການນຳເຂົ້າຢາສັດຕະວະແພດ;
9. ການສົ່ງອອກຢາສັດຕະວະແພດ;
10. ການສົ່ງຜ່ານຢາສັດຕະວະແພດ;
11. ການຈຳໜ່າຍຢາສັດຕະວະແພດ;
12. ການນຳໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ;
13. ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ມີຄວາມປອດໄພ;
14. ການຮຽກເກັບຄືນ ຢາສັດຕະວະແພດ.

ມາດຕາ 24 ການຜະລິດຢາສັດຕະວະແພດ

ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຈະຜະລິດ ຢາສັດຕະວະແພດ ຫຼື ສ່ວນປະກອບຂອງຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມມາດຕະການ ດັ່ງນີ້:

1. ດຳເນີນການຜະລິດຢາສັດຕະວະແພດ ຕາມມາດຕະຖານການຜະລິດທີ່ດີ ແລະ/ຫຼື ມີລະບົບວິເຄາະຈຸດສ່ຽງ ແລະ ຄວບຄຸມຈຸດອັນຕະລາຍ;
2. ໂຮງເຮືອນ, ເຄື່ອງຈັກ, ເຄື່ອງມື ຕ້ອງອອກແບບ, ກໍ່ສ້າງ ແລະ ຕິດຕັ້ງ ຢ່າງເປັນລະບົບ ທີ່ຮັບປະກັນໃຫ້ສະດວກໃນການປະຕິບັດງານ ແລະ ຫຼີກເວັ້ນການປົນເປື້ອນ;
3. ນໍ້າທີ່ໃຊ້ຜະລິດຕ້ອງສະອາດ ແລະ ໄດ້ມາດຕະຖານຈາກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຖັງເກັບນໍ້າ ແລະ ທໍ່ນໍ້າ ຕ້ອງສ້າງດ້ວຍວັດຖຸທີ່ປອດໄພ;
4. ເຄື່ອງຈັກ, ວັດຖຸປະກອນ ທີ່ໃຊ້ກັບຢາສັດຕະວະແພດ ຫຼື ສ່ວນປະກອບຂອງຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງທຳຄວາມສະອາດ ເຮັດໃຫ້ແຫ້ງທຸກຄັ້ງ ທັງກ່ອນ ແລະ ຫຼັງການໃຊ້ງານ ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ເກີດເຊື້ອຮາ ຫຼື ເຊື້ອຈຸລິນຊີ;
5. ເຄື່ອງປະສົມ, ຊິງຊັງນໍ້າໜັກ ແລະ ເຄື່ອງມືຕ່າງໆ ທີ່ໃຊ້ໃນການຜະລິດຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງໃຫ້ເໝາະສົມກັບ ປະລິມານ, ບໍລິມາດ ຂອງຢາສັດຕະວະແພດ ຫຼື ສ່ວນປະກອບ ຂອງຢາສັດຕະວະແພດ ໂດຍຕ້ອງມີການຮັກສາໃຫ້ສະອາດ ແລະ ກວດສອບຄວາມຖືກຕ້ອງຊັດເຈນ ຕາມລະບຽບການຂອງຂະແໜງການວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ;
6. ມີລະບົບເກັບ ແລະ ບຳບັດນໍ້າເສຍທີ່ມີປະສິດທິພາບ;
7. ກ່ອນຈະດຳເນີນການຜະລິດເພື່ອຈຳໜ່າຍ ຕ້ອງໄດ້ນຳເອົາຜະລິດຕະພັນໄປຂຶ້ນທະບຽນ ນຳກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ຕ້ອງຜະລິດໃຫ້ຖືກຕາມຕຳລາທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນໄວ້;
8. ຕ້ອງຢູ່ພາຍໃຕ້ການດູແລ ຂອງຜູ້ດຳເນີນການ ແລະ ຜູ້ປະຕິບັດການ ທີ່ຖືກມອບໝາຍ ແລະ ຮັບຮູ້ໂດຍອົງການຄຸ້ມຄອງຢາສັດຕະວະແພດເທົ່ານັ້ນ;
9. ຜະລິດຕະພັນຢາສັດຕະວະແພດທີ່ຜະລິດໃນແຕ່ລະຊຸດ ກ່ອນນຳອອກຈຳໜ່າຍ ຕ້ອງຜ່ານການວິໄຈ, ມີການຢັ້ງຢືນດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ເກັບເອກະສານການຢັ້ງຢືນນັ້ນໄວ້ບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ ສາມ ປີ.

ມາດຕາ 25 ພາຊະນະບັນຈຸ ແລະ ການຫຸ້ມຫໍ່ ຢາສັດຕະວະແພດ

ພາຊະນະບັນຈຸ ແລະ ການຫຸ້ມຫໍ່ ຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງມີຄວາມໝັ້ນໜຽວທັນທານ, ມີຄວາມເໝາະສົມສໍາລັບຮູບແບບຂອງຢາແຕ່ລະປະເພດ ແລະ ຕ້ອງປົດບໍ່ໃຫ້ຮົ່ວຊຶມ.

ມາດຕາ 26 ສະຫຼາກ ແລະ ເອກະສານກໍາກັບຢາສັດຕະວະແພດ

ຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງມີສະຫຼາກ ແລະ ເອກະສານກໍາກັບຢາ ທີ່ເປັນຮູບພາບ ຫຼື ສິ່ງພິມ ທີ່ມີຂໍ້ຄວາມເປັນພາສາລາວ ແລະ ພາສາອັງກິດຊັດເຈນ, ຕິດ, ພິມ ຫຼື ບັນຈຸໃສ່ພາຊະນະ ໂດຍມີເນື້ອໃນດັ່ງນີ້:

1. ຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ຂອງສະຖານທີ່ຜະລິດ, ນໍາເຂົ້າ ຫຼື ຈໍາໜ່າຍ;
2. ເລກທະບຽນຢາສັດຕະວະແພດ;
3. ກາໝາຍ ຫຼື ເຄື່ອງໝາຍການຄ້າທີ່ຕິດຢູ່ພາຊະນະບັນຈຸ;
4. ຊື່ສາມັນ ຫຼື ຊື່ທາງການຄ້າຂອງຢາ;
5. ຮູບແບບ;
6. ສັບພະຄຸນ;
7. ສ່ວນປະກອບຫຼັກໃນສູດຕໍາລາຢາ;
8. ນໍ້າໜັກ ຫຼື ບໍລິມາດ ບັນຈຸ;
9. ເລກທີ ຊຸດຜະລິດ, ວັນ ເດືອນ ປີ ຜະລິດ ແລະ ວັນ ເດືອນ ປີໝົດອາຍຸ;
10. ວິທີນໍາໃຊ້, ການເກັບຮັກສາ ແລະ ຄໍາເຕືອນ.

ມາດຕາ 27 ການຂົນສົ່ງ ແລະ ການເກັບຮັກສາ ຢາສັດຕະວະແພດ

ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງຂົນສົ່ງ ແລະ ເກັບຮັກສາ ຕາມຄໍາແນະນໍາຂອງຜູ້ຜະລິດ ແລະ/ຫຼື ປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານເຕັກນິກ ທີ່ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ກໍານົດ.

ມາດຕາ 28 ການຝຶກອົບຮົມ ບຸກຄະລາກອນ

ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບການຜະລິດ, ນໍາເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ແລະ ຈໍາໜ່າຍ ຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງມີແຜນການຝຶກອົບຮົມບຸກຄະລາກອນ ທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ໂຮງງານຜະລິດ, ສາງເກັບຮັກສາ, ບ່ອນຂົນສົ່ງ, ແຈກຢາຍ ແລະ ຈໍາໜ່າຍ ຢາສັດຕະວະແພດຂອງຕົນເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບ ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ຢາເສື່ອມຄຸນນະພາບ.

ມາດຕາ 29 ການໂຄສະນາຢາສັດຕະວະແພດ

ການໂຄສະນາຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງໃຫ້ຖືກກັບເນື້ອໃນ, ຮູບການ ແລະ ສະຖານທີ່ທີ່ຮັບອະນຸຍາດ. ເນື້ອໃນການໂຄສະນາ ຕ້ອງໃຫ້ຊັດເຈນ, ຖືກຕາມຄຸນລັກສະນະ, ຄຸນນະພາບ ແລະ ຫຼີກລ່ຽງການໂຄສະນາເກີນຄວາມເປັນຈິງ ທີ່ເປັນການບິດເບືອນ ຫຼື ອອກລວງຜູ້ອື່ນໃຫ້ຫຼົງເຊື່ອ.

ຜູ້ທີ່ມີຈຸດປະສົງໂຄສະນາ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດ ຈາກຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ຂະແໜງການຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທໍາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 30 ການເກັບຕົວຢ່າງ ແລະ ວິໄຈຢາສັດຕະວະແພດ

ຜູ້ຜະລິດຢາສັດຕະວະແພດ, ສ່ວນປະກອບຂອງຢາສັດຕະວະແພດ, ສານເພີ່ມຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງເກັບຕົວຢ່າງ ແລະ ວິໄຈ ຢູ່ທ້ອງວິໄຈຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ແລະ ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ, ຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການວິໄຈຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ກໍານົດ.

ຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຕ້ອງເກັບຕົວຢ່າງ ແລະ ວິໄຈ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຜະລິດ, ນໍາເຂົ້າ, ຈໍາໜ່າຍ ຫຼື ສົ່ງອອກ ເພື່ອຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາ ຄຸນນະພາບຂອງຢາສັດຕະວະແພດເປັນແຕ່ລະໄລຍະ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຕ້ອງໄດ້ສິ່ງຕົວຢ່າງໄປວິໄຈຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຫ້ອງວິໄຈນັ້ນຕ້ອງໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ແລະ ຮັບຮູ້ຈາກກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້.

ມາດຕາ 31 ການນໍາເຂົ້າຢາສັດຕະວະແພດ

ການນໍາເຂົ້າຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດນໍາເຂົ້າ ຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ດໍາລັດ ສະບັບນີ້;
2. ຮັບປະກັນ ພາຊະນະບັນຈຸ ແລະ ຫຸ້ມຫໍ່, ການຕິດສະຫຼາກ, ເກັບຮັກສາ ແລະ ຂົນສົ່ງ ຢ່າງປອດໄພ;
3. ມີການຮັບປະກັນດ້ານຄຸນນະພາບຕາມທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນໄວ້;
4. ນໍາເຂົ້າຕາມດ່ານ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນໃບອະນຸຍາດນໍາເຂົ້າ ແລະ ໄດ້ຮັບການກວດກາຄວາມຖືກຕ້ອງ ຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດປະຈໍາດ່ານ;
5. ມີການເກັບຮັກສາຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມເຕັກນິກ;
6. ປະຕິບັດຂັ້ນຕອນ, ເງື່ອນໄຂ ແລະ ມາດຕະຖານຂອງກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ກຳນົດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ມາດຕາ 32 ການສົ່ງອອກຢາສັດຕະວະແພດ

ການສົ່ງອອກຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດສົ່ງອອກຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ດໍາລັດສະບັບນີ້;
2. ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສປປ ລາວ;
3. ປະຕິບັດຕາມ ເງື່ອນໄຂ ແລະ ລະບຽບການຂອງປະເທດນໍາເຂົ້າ ແລະ ສົ່ງຜ່ານ;
4. ສົ່ງອອກຕາມດ່ານ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນໃບອະນຸຍາດນໍາເຂົ້າ ແລະ ໄດ້ຮັບການກວດກາຄວາມຖືກຕ້ອງ ຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດປະຈໍາດ່ານ.

ມາດຕາ 33 ການສົ່ງຜ່ານຢາສັດຕະວະແພດ

ການສົ່ງຜ່ານຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດອະນຸຍາດສົ່ງຜ່ານຢາສັດຕະວະແພດ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ດໍາລັດສະບັບນີ້;
2. ປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສປປ ລາວ, ສັນຍາສອງຝ່າຍ ຫຼື ຫຼາຍຝ່າຍ ທີ່ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ;
3. ປະຕິບັດຕາມ ເງື່ອນໄຂ ແລະ ລະບຽບການຂອງປະເທດສົ່ງອອກ ແລະ ປະເທດນໍາເຂົ້າ;
4. ສົ່ງອອກຕາມດ່ານທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນໃບອະນຸຍາດ ແລະ ໄດ້ຮັບການກວດກາຄວາມຖືກຕ້ອງ ຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດປະຈໍາດ່ານ;
5. ຮັບປະກັນການຂົນສົ່ງດ້ວຍຄວາມປອດໄພ ແລະ ໄປຕາມເສັ້ນທາງຂົນສົ່ງທີ່ກຳນົດໄວ້. ໃນກໍລະນີຈໍາເປັນ ທີ່ມີການຄ່ຽນຖ່າຍສິນຄ້າ ຫຼື ນໍາສິນຄ້າລົງເກັບໄວ້ສາງກ່ອນການຂົນສົ່ງຕໍ່ ຕ້ອງມີການກວດກາ ຍັງຢືນຈາກ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດປະຈໍາດ່ານທີ່ສິນຄ້າຈະຖືກສົ່ງອອກຊາບ.

ມາດຕາ 34 ການຈໍາໜ່າຍຢາສັດຕະວະແພດ

ການຈໍາໜ່າຍຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດ ຈໍາໜ່າຍຢາສັດຕະວະແພດ;

2. ຮັບປະກັນ ການຫຸ້ມຫໍ່, ຕິດສະຫຼາກ ແລະ ຂົນສົ່ງຢາສັດຕະວະແພດຢ່າງປອດໄພ;
3. ມີການເກັບຮັກສາຢາສັດຕະວະແພດ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມເຕັກນິກ;
4. ຈຳໜ່າຍຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ປອດໄພ ແລະ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມສູດຕຳລາຢາ ຕາມທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ ແລະ ຕາມການອະນຸຍາດ;
5. ການຈຳໜ່າຍ ຕ້ອງຢູ່ພາຍໃຕ້ການດູແລ ຂອງຜູ້ດຳເນີນການ ແລະ ຜູ້ປະຕິບັດການ ທີ່ຖືກມອບໝາຍເທົ່ານັ້ນ ໂດຍຕ້ອງມີບຸກຄະລາກອນຢ່າງພຽງພໍ;
6. ການຂາຍຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຕ້ອງຂາຍ ແລະ ຈ່າຍ ຕາມໃບສັ່ງຢາຂອງສັດຕະວະແພດເທົ່ານັ້ນ ແລະ ຕ້ອງແມ່ນຜູ້ປະຕິບັດການຢູ່ຮ້ານຂາຍຢາເທົ່ານັ້ນເປັນຜູ້ຂາຍ;
7. ໃບສັ່ງຢາສຳລັບຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍ ຕ້ອງອອກໂດຍສັດຕະວະແພດ ທີ່ມີໃບອະນຸຍາດປະກອບວິຊາຊີບເທົ່ານັ້ນ;
8. ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຮ້ານຂາຍຢາຍ່ອຍ ແບ່ງຂາຍຢາສັດຕະວະແພດດ້ວຍຕົນເອງ.
9. ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ໃນການກວດກາຄຸນນະພາບຂອງຢາສັດຕະວະແພດ.

ມາດຕາ 35 ການນຳໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ

ການນຳໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງນຳໃຊ້ຢາທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ, ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ຮອບຄອບ, ສົມເຫດສົມຜົນ ແລະ ປະຕິບັດ ຕາມຄຳແນະນຳຂອງສັດຕະວະແພດ ຫຼື ຜູ້ຜະລິດຢ່າງເຄັ່ງຄັດ.

ມາດຕາ 36 ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ມີຄວາມປອດໄພ

ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ມີຄວາມປອດໄພ ແມ່ນ ຢາປອມ ຫຼື ເສື່ອມຄຸນນະພາບ, ຢາສັດຕະວະແພດບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ.

ໃນກໍລະນີ ພົບເຫັນ ມີ ການຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ຈຳໜ່າຍ ຫຼື ສົ່ງຜ່ານຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ມີຄວາມປອດໄພ ໃຫ້ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ປະຕິບັດ ດັ່ງນີ້:

1. ສັ່ງຢຸດຕິການ ຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ຈຳໜ່າຍ ຫຼື ສົ່ງຜ່ານ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ປະຕິບັດມາດຕະການອື່ນຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
2. ຮຽກເກັບຄືນຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ໃຫ້ຜູ້ຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ຈຳໜ່າຍ ຫຼື ສົ່ງຜ່ານ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ບໍ່ມີຄວາມປອດໄພນັ້ນ ຮັບຜິດຊອບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການເກັບຄືນ ແລະ ທຳລາຍ;
3. ປະກາດຜ່ານສື່ມວນຊົນ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ມີຄວາມປອດໄພນັ້ນ ໃຫ້ສາທາລະນະຊົນຊາບ.

ມາດຕາ 37 ການຮຽກເກັບຄືນ ຢາສັດຕະວະແພດ

ໃນກໍລະນີທີ່ມີການພົບຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ປອດໄພ ໃຫ້ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ອອກຄຳສັ່ງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ຢຸດຕິການຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ແລະ ຈຳໜ່າຍ ພ້ອມທັງດຳເນີນມາດຕະການ ຮຽກເກັບຄືນ ຫຼື ແນະນຳກ່ຽວກັບວິທີການກຳຈັດ, ທຳລາຍ.

ການກຳຈັດ ແລະ ທຳລາຍຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ກຳນົດ.

ໝວດທີ 5

ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບສໍາລັບ ສັດ ແລະ ສັດນໍ້າ

ມາດຕາ 38 ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບສໍາລັບ ສັດ ແລະ ສັດນໍ້າ

ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບສໍາລັບ ສັດ ແລະ ສັດນໍ້າ (Veterinary Antimicrobials) ແມ່ນ ຢາທີ່ໄດ້ຈາກສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ຫຼື ຈາກການສັງເກດທີ່ມີລິດ ສາມາດຍັບຢັ້ງການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຫຼື ຂ້າເຊື້ອຈຸລະຊີບ ຈໍາພວກ ເຊື້ອກາລະໂຣກ (ຈຸລິນຊີ, ແບັກທີເຣຍ), ຈຸລະໂຣກ (ໄວຣັດ), ແມ່ກາຟາກ ແລະ ເຊື້ອເຫັດ.

ມາດຕາ 39 ບັນຊີຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບ

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ກໍານົດບັນຊີຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບ ທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນ, ສໍາຄັນຫຼາຍ ແລະ ສໍາຄັນທີ່ສຸດ ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການຮັກສາສຸຂະພາບ ສັດ ແລະ ສັດນໍ້າ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄໍາແນະນໍາຂອງອົງການສຸຂະພາບສັດສາກົນ ແລະ ເຜີຍແຜ່ ຜ່ານສື່ມວນຊົນໃຫ້ສາທາລະນະຊົນຊາບ.

ມາດຕາ 40 ຫຼັກການນໍາໃຊ້ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບ

ການນໍາໃຊ້ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

1. ໃຊ້ຕາມຄວາມຈໍາເປັນ ພາຍໃຕ້ການສັ່ງຢາຂອງສັດຕະວະແພດ;
2. ໃຊ້ຢາທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນ ແລະ ຈາກແຫຼ່ງທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
3. ໃຊ້ຢາໃຫ້ຖືກຕາມພະຍາດ;
4. ໃຊ້ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມປະລິມານ ທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນສະຫຼາກຢາ ແລະ ຕ້ອງມີການຄໍານວນປະລິມານຢາທີ່ໃຊ້ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ;
5. ໃຊ້ໃຫ້ຖືກວິທີ;
6. ໃຊ້ໃຫ້ຖືກກັບສັດ ແລະ ສັດນໍ້າ ທີ່ເຈັບປ່ວຍ ຕາມການບົ່ງມະຕິພະຍາດ;
7. ໃຊ້ໃຫ້ຖືກຕາມກໍານົດເວລາ ເພື່ອຮັກສາລະດັບຢາໃຫ້ຢູ່ໃນຮ່າງກາຍສັດຄົງທີ່ ແລະ ສາມາດອອກລິດຍັບຢັ້ງ ຫຼື ທໍາລາຍເຊື້ອຈຸລະຊີບໄດ້ຢ່າງພຽງພໍ ແລະ ຕ້ອງໃຊ້ຢາໃຫ້ຄົບຕາມເວລາທີ່ລະບຸໄວ້ໃນໃບສັ່ງຢາຂອງສັດຕະວະແພດ.

ສໍາລັບລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ຢາຕ້ານເຊື້ອຈຸລະຊີບ ສໍາລັບສັດ ແລະ ສັດນໍ້າ ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ໝວດທີ 6

ການດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ

ມາດຕາ 41 ການດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ຍື່ນຄໍາຮ້ອງພ້ອມເອກະສານຄົບຊຸດ ຕໍ່ຂະແໜງການອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ການຄ້າ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍວິສາຫະກິດ, ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດແລ້ວ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ນໍາຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້.

ມາດຕາ 42 ປະເພດທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ

ປະເພດທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ການຜະລິດຢາສັດຕະວະແພດ;
2. ການວິໄຈກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ;
3. ການນຳເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ແລະ ສົ່ງຜ່ານຢາສັດຕະວະແພດ;
4. ການຈຳໜ່າຍຢາສັດຕະວະແພດ;
5. ທຸລະກິດອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ກຳນົດ.

ມາດຕາ 43 ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນການຂໍອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ

ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນການຂໍອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ໜ່ວຍງານຂອງລັດ ປຸງແຕ່ງຂຶ້ນ ເພື່ອການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ;
2. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ນຳເຂົ້າ ເພື່ອການສົ່ງເສີມ, ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ, ທົດລອງ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດອື່ນຕາມການຕົກລົງຂອງລັດຖະບານ ແຕ່ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຈຳໜ່າຍ;
3. ຕົວຢ່າງຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ນຳເຂົ້າ ເພື່ອຂໍຂຶ້ນທະບຽນ;
4. ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ເປັນຢາພື້ນເມືອງ ທີ່ປຸງແຕ່ງຂຶ້ນ ໂດຍບໍ່ມີລັກສະນະເປັນທຸລະກິດ ຫຼື ການຄ້າ.

ຜູ້ປຸງແຕ່ງ ຫຼື ຜູ້ນຳເຂົ້າ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຖືກຍົກເວັ້ນການຂໍອະນຸຍາດ ຕ້ອງລາຍງານ ແລະ ແຈ້ງສູດຕຳລາຢາ ຕໍ່ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຕາມການຮຽກຮ້ອງ.

ມາດຕາ 44 ເງື່ອນໄຂຂອງຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຈຸດປະສົງດຳເນີນທຸລະກິດຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂດັ່ງນີ້:

1. ມີທຶນ, ສຳນັກງານ, ສິ່ງປຸກສ້າງ, ວັດຖຸປະກອນ, ພາຫະນະຮັບໃຊ້;
2. ມີສັດຕະວະແພດ ທີ່ມີລະດັບຄວາມຮູ້ລະດັບປະລິນຍາຕີຂຶ້ນໄປ ແລະ ມີປະສົບການ ດ້ານຢາສັດຕະວະແພດ ແຕ່ສອງປີຂຶ້ນໄປ ໂດຍມີໃບຢັ້ງຢືນການປະຕິບັດງານຕົວຈິງ ສຳລັບການຜະລິດຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ການວິໄຈກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ, ມີເພສັດຊະກອນທີ່ມີລະດັບຄວາມຮູ້ ແລະ ມີປະສົບການ ສຳລັບການຈຳໜ່າຍຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ມີບຸກຄະລາກອນຢ່າງພຽງພໍ ສຳລັບການດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດອື່ນ;
3. ບໍ່ເຄີຍລະເມີດລະບຽບການ ກ່ຽວກັບ ຢາ, ຢາສັດຕະວະແພດ ຫຼື ຢາເສບຕິດ;
4. ມີສຸຂະພາບແຂງແຮງດີ;
5. ເງື່ອນໄຂອື່ນທີ່ຈຳເປັນຕາມການກຳນົດຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້.

ມາດຕາ 45 ເອກະສານປະກອບການຂໍອະນຸຍາດ

ເອກະສານ ປະກອບການຂໍອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ໃບຄຳຮ້ອງຂໍໃບອະນຸຍາດ ຕາມແບບພິມ ທີ່ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ກຳນົດ;
2. ສຳເນົາບັດປະຈຳຕົວ ຫຼື ສຳມະໂນຄົວ, ໃບມອບສິດ ຂອງຜູ້ຕາງໜ້າ ໃນກໍລະນີທີ່ໃຫ້ຜູ້ອື່ນມາແລ່ນເອກະສານແທນ;
3. ສຳເນົາໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ ຫຼື ສຳເນົາໃບອະນຸຍາດລົງທຶນ;
4. ບົດວິພາກເສດຖະກິດ-ເຕັກນິກ ຫຼື ບົດສະເໜີແຜນການ ຫຼື ໂຄງການ;
5. ໃບຢັ້ງຢືນສິ່ງແວດລ້ອມ ຈາກຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
6. ເອກະສານອື່ນທີ່ຈຳເປັນຕາມການຮຽກຮ້ອງຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້.

ມາດຕາ 46 ການພິຈາລະນາ ການດຳເນີນທຸລະກິດ ຢາສັດຕະວະແພດ

ພາຍຫຼັງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ຮັບສຳນວນເອກະສານຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ຄົບຖ້ວນ ແລະ ຜ່ານການກວດກາສະຖານທີ່ແລ້ວ ຕ້ອງພິຈາລະນາ ການຂໍອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດຕາມຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ ດັ່ງນີ້:

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຄົ້ນຄ້ວາພິຈາລະນາ ດັ່ງນີ້:

1. ການຜະລິດ ແລະ ການວິໄຈຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ສ່ວນປະກອບຂອງຢາສັດຕະວະແພດ;
2. ການນຳເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ແລະ ສົ່ງຜ່ານ ຢາສັດຕະວະແພດ;
3. ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ຂາຍ ແລະ ຈ່າຍຕາມໃບສັ່ງຢາຂອງສັດຕະວະແພດ;
4. ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ຕ້ອງຂາຍ ແລະ ຈ່າຍໃນຮ້ານຂາຍຢາ;
5. ການຈຳໜ່າຍ ຢາສັດຕະວະແພດແບບຂາຍຍົກ.

ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂັ້ນແຂວງພິຈາລະນາ ດັ່ງນີ້:

1. ການນຳເຂົ້າ ແລະ ສົ່ງອອກ ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ສາມາດຂາຍໂດຍຕົວແທນຈຳໜ່າຍທີ່ໄດ້ຮັບສິດ ແລະ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຂາຍ ຫຼື ຈ່າຍໄດ້ ທົ່ວໄປ;
2. ການຈຳໜ່າຍຢາສັດຕະວະແພດແບບຂາຍຍ່ອຍ.

ການພິຈາລະນາອອກໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມການກຳນົດເວລາ ດັ່ງນີ້:

1. ຊາວວັນລັດຖະການ ສຳລັບການຜະລິດ ແລະ ການວິໄຈຢາສັດຕະວະແພດ;
2. ສິບວັນລັດຖະການ ສຳລັບການນຳເຂົ້າ, ການສົ່ງອອກ, ການສົ່ງຜ່ານ ແລະ ການຈຳໜ່າຍ.

ກໍລະນີບໍ່ສາມາດອອກໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ໄດ້ຕາມກຳນົດເວລາດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງແຈ້ງເຫດຜົນຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ໃຫ້ຜູ້ຂໍອະນຸຍາດຊາບ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ກຳນົດແບບພິມໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ.

ມາດຕາ 47 ການນຳໃຊ້ໃບອະນຸຍາດ

ການນຳໃຊ້ໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບການຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ, ຈຳໜ່າຍ ແລະ ສົ່ງຜ່ານ ຢາສັດຕະວະແພດ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມແຕ່ລະກໍລະນີ ຕາມທີ່ລະບຸໄວ້ໃນໃບອະນຸຍາດແຕ່ລະຢ່າງ.

ອາຍຸຂອງໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບການຜະລິດຢາສັດຕະວະແພດ ມີອາຍຸການນຳໃຊ້ໄດ້ ສາມ ປີ;
2. ໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບການສົ່ງອອກຢາສັດຕະວະແພດ ມີອາຍຸການນຳໃຊ້ໄດ້ ສອງ ປີ;
3. ໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບການນຳເຂົ້າ, ຈຳໜ່າຍ ແລະ ສົ່ງຜ່ານ ຢາສັດຕະວະແພດ ມີອາຍຸການນຳໃຊ້ໄດ້ ໜຶ່ງ ປີ.

ກ່ອນໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ຈະໝົດອາຍຸການນຳໃຊ້ ສາມສິບ ວັນ ຜູ້ໄດ້ຮັບໃບອະນຸຍາດ ຕ້ອງຍື່ນຄຳຮ້ອງເພື່ອຂໍຕໍ່ອາຍຸການນຳໃຊ້ ນຳອົງການທີ່ອອກໃບອະນຸຍາດ ຕາມແບບພິມ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ກຳນົດ. ການພິຈາລະນາ ຕໍ່ ຫຼື ບໍ່ຕໍ່ ໃບອະນຸຍາດ ຕ້ອງພິຈາລະນາພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສິບຫ້າ ວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບໃບສະເໜີເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີທີ່ໃບອະນຸຍາດ ເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກທຳລາຍ ຜູ້ໄດ້ຮັບໃບອະນຸຍາດ ຕ້ອງແຈ້ງຕໍ່ອົງການທີ່ອອກ ໃບອະນຸຍາດໂດຍດ່ວນ ໂດຍໃຫ້ປະກອບເອກະສານຂໍຮັບໃບອະນຸຍາດຄືນໃໝ່ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສິບຫ້າ ວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໃບອະນຸຍາດ ເສຍຫາຍ ຫຼື ຖືກທຳລາຍ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 48 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ

ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບທຸລະກິດຢາສັດຕະວະແພດ ມີສິດ ແລະ ພັນທະ ດັ່ງນີ້:

1. ດຳເນີນທຸລະກິດຂອງຕົນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມ ການອະນຸຍາດ, ມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະ ກົດໝາຍ ຢ່າງ ເຂັ້ມງວດ;
2. ຈັດຫາຜູ້ດຳເນີນການ ແລະ ຜູ້ປະຕິບັດການ ເປັນພະນັກງານປະຈຳຢູ່ໃນວິສາຫະກິດຂອງຕົນ ຕາມຈຳ ນວນ ແລະ ເງື່ອນໄຂ ທີ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ກຳນົດ;
3. ເປັນເຈົ້າການຮັກສາຄວາມປອດໄພ, ນຳໃຊ້ທຸກວິທີການເພື່ອສະກັດກັ້ນ ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ປອດໄພ ທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄົນ, ສັດ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ພ້ອມທັງຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ຈາກການດຳເນີນ ທຸລະກິດຂອງຕົນ;
4. ຕິດປ້າຍສະຖານທີ່ປະກອບການໄວ້ ບ່ອນທີ່ສາທາລະນະຊົນເຫັນໄດ້ຢ່າງຊັດເຈນ;
5. ຝຶກອົບຮົມບຸກຄະລາກອນ ໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ການຮັກສາ ຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງຢາສັດຕະວະແພດ;
6. ສ້າງລະບົບບັນທຶກ ແລະ ຖານຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບການຜະລິດ, ການທົດສອບ, ການນຳເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ແລະ ຈຳໜ່າຍ ແລະ ເກັບຂໍ້ມູນໄວ້ຢ່າງໜ້ອຍ ສາມປີ;
7. ໃຫ້ການຮ່ວມມື, ສະໜອງຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ແລະ ເຈົ້າ ໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ;
8. ປະກອບສ່ວນທາງດ້ານທຶນຮອນ ຫຼື ແຮງງານ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາຄຸນນະພາບຢາສັດຕະວະແພດ;
9. ເສຍຄ່າທຳນຽມ, ຄ່າບໍລິການ ແລະ ພັນທະອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ;
10. ຮັບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
11. ຮັບນະໂຍບາຍປົກປ້ອງສິດອື່ນ ຢ່າງເປັນທຳ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ;
12. ຮ້ອງທຸກຕໍ່ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ມີສິດອຳນາດ ກ່ຽວກັບການລະເມີດກົດໝາຍຂອງພະນັກງານ ແລະ ເຈົ້າ ໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ.

ມາດຕາ 49 ການຍ້າຍສະຖານທີ່, ການຢຸດເຊົາ, ການໂອນກິດຈະການ

ຜູ້ໄດ້ຮັບໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ມີຈຸດປະສົງຍ້າຍສະຖານທີ່ຜະລິດ, ສາງເກັບຮັກສາ ຫຼື ຮ້ານຈຳໜ່າຍ ຢາສັດຕະວະແພດ ຫຼື ຢຸດເຊົາກິດຈະການ ຕ້ອງແຈ້ງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຕໍ່ຂະ ແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ສິບຫ້າ ວັນ ກ່ອນມີການຍົກຍ້າຍ ຫຼື ຢຸດເຊົາກິດຈະການ ພ້ອມທັງໃຫ້ຂາຍ, ຈຳໜ່າຍ ຫຼື ນຳໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດໃຫ້ໝົດ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ເກົ້າສິບ ວັນ ນັບແຕ່ ວັນທີ່ ຜູ້ອະນຸຍາດໄດ້ຮັບແຈ້ງການຢຸດເຊົາກິດຈະການເປັນຕົ້ນໄປ.

ສຳລັບການໂອນກິດຈະການ ຜູ້ຮັບໂອນກຳຕ້ອງປະຕິບັດພັນທະ ຄືກັນກັບຜູ້ມອບໂອນ.

ມາດຕາ 50 ການໂຈະການດຳເນີນທຸລະກິດ

ການດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ຈະຖືກໂຈະໃນກໍລະນີໃດໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

1. ຕາມການສະເໜີຂອງຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດ;
2. ບໍ່ປະຕິບັດຕາມການແຈ້ງເຕືອນຂອງ ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ຢາສັດຕະວະແພດ ກ່ຽວກັບການ

ປັບປຸງການປະຕິບັດ ເງື່ອນໄຂ, ມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງການດຳເນີນທຸລະກິດ;
3. ດຳເນີນທຸລະກິດ ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມການອະນຸຍາດ.
ການໂຈະການດຳເນີນທຸລະກິດ ແມ່ນ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດປັບປຸງແກ້ໄຂ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ
ເກົ່າສິບ ວັນ ແລະ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຮັບຮູ້ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນ.

ມາດຕາ 51 ການຖອນໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ

ການດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ຈະຖືກຖອນໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ບໍ່ປະຕິ
ບັດຕາມເງື່ອນໄຂ, ມາດຕະຖານເຕັກນິກ, ຄຸນນະພາບຂອງການດຳເນີນທຸລະກິດ ແລະ ເວລາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ
ການແຈ້ງໂຈະ.

ຢາສັດຕະວະແພດ ຫຼື ສ່ວນປະກອບຂອງຢາສັດຕະວະແພດ ຂອງຜູ້ຖືກຖອນໃບອະນຸຍາດ ສາມາດ
ຈຳໜ່າຍ ຫຼື ມອບໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ໃຫ້ໝົດ ພາຍໃນກຳນົດເວລາ ເກົ່າສິບ ວັນ ນັບແຕ່ວັນທີ່ໄດ້ຮັບແຈ້ງການຖອນໃບ
ອະນຸຍາດຢ່າງເປັນທາງການເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 52 ການສະເໜີ ຫຼື ຂໍອຸທອນ ການໂຈະ ຫຼື ຖອນ ໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ຖືກ ໂຈະ ຫຼື ຖອນ ໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດ
ຕະວະແພດ ສາມາດສະເໜີ ຫຼື ຂໍອຸທອນຕໍ່ອົງການຂັ້ນເທິງ ຂອງອົງການທີ່ແຈ້ງ ໂຈະ ຫຼື ຖອນນັ້ນ ເພື່ອພິຈາລະ
ນາລົບລ້າງ ຖ້າຫາກສາມາດພິສູດໃຫ້ເຫັນວ່າຕົນໄດ້ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂ ຫຼື ລະບຽບການຢ່າງຖືກ ຕ້ອງແລ້ວ ຫຼື
ມີຂໍ້ມູນຫຼັກຖານທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ທີ່ຢັ້ງຢືນໄດ້ວ່າເຫດຜົນຂອງການ ແຈ້ງໂຈະ ຫຼື ຖອນນັ້ນ ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມ
ຄວາມເປັນຈິງ.

**ໝວດທີ 7
ຂໍ້ຫ້າມ**

ມາດຕາ 53 ຂໍ້ຫ້າມ ສຳລັບຜູ້ໄດ້ຮັບໃບທະບຽນ ແລະ ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ
ຫ້າມຜູ້ໄດ້ຮັບໃບທະບຽນ ແລະ ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ມີພຶດຕິ
ກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ດຳເນີນທຸລະກິດຢູ່ສະຖານທີ່ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
2. ຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ແລະ ຈຳໜ່າຍ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ບໍ່ປອດໄພ, ຢາທີ່ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນ ຫຼື ຖືກຖອນ
ທະບຽນ;
3. ປອມແປງຜະລິດຕະພັນຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຜູ້ອື່ນໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນແລ້ວ;
4. ຂາຍຢານອກບັນຊີ, ຢາປອມ, ຢາຕົກມາດຕະຖານ, ຢາໝົດອາຍຸ ແລະ ຢາເສຍຄຸນນະພາບ;
5. ໂອນ ຫຼື ໃຫ້ເຊົ່າໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ ຫຼື ໃບອະນຸຍາດ;
6. ມອບໃຫ້ຜູ້ອື່ນທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດທາງການ ຊຶ່ງບໍ່ມີຄວາມຮູ້ຕາມຫຼັກວິຊາການການຢາ ຂາຍຢາ ແທນ;
7. ນຳໃຊ້ສານທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ຫຼື ສານທີ່ຕ້ອງຫ້າມ ປະສົມລົງໃນສູດຕຳລາຢາສັດຕະວະແພດ;
8. ນຳໃຊ້ພາຊະນະບັນຈຸ ທີ່ບໍ່ປອດໄພ ຫຼື ບໍ່ເໝາະສົມ ສຳລັບບັນຈຸ ແລະ ຫຸ້ມຫໍ່ຢາສັດຕະວະແພດ;
9. ຈັດວາງຢາສັດຕະວະແພດ ປະປົນກັບ ສານເຄມີທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສັດລ້ຽງ ຫຼື ຂົນສົ່ງຢາສັດຕະວະແພດ
ບໍ່ເປັນໄປຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ກຳນົດໄວ້;
10. ແຈກຈ່າຍຢາ ທີ່ບໍ່ມີການຫຸ້ມຫໍ່, ຕິດສະຫຼາກ ຕາມທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນໄວ້;

11. ປອມແປງ ຫຼື ເປີດເຜີຍຄວາມລັບລາຍລະອຽດການຂຶ້ນທະບຽນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຫຼື ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຊື່ສຽງຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນໄວ້ແລ້ວ;
12. ໂຄສະນາຢາສັດຕະວະແພດບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຫຼື ເກີນຄວາມເປັນຈິງ;
13. ນາບຊຸ່, ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ວາຈາທີ່ບໍ່ເໝາະສົມຕໍ່ພະນັກງານ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່;
14. ປະຕິເສດຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ຫຼົບຫຼີກ, ບິດເບືອນ ຫຼື ເຊື່ອງອໍາການກວດກາຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່;
15. ໃຫ້ສິນບິນແກ່ພະນັກງານ ຫຼື ຮ່ວມກັນສໍ້ໂກງລັດ ແລະ ຜູ້ນໍາໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ;
16. ມີພຶດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 54 ຂໍ້ຫ້າມ ສໍາລັບພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ

ຫ້າມພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ມີພຶດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ສວຍໃຊ້ສິດ, ໜ້າທີ່, ຕໍາແໜ່ງ, ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ, ບັງຄັບ, ນາບຊຸ່ ເພື່ອຫາຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ, ຄອບຄົວ, ຍາດຕິພົນ້ອງ ແລະ ພັກພວກຂອງຕົນ;
2. ທວງເອົາ, ຂໍເອົາ, ຮັບສິນບິນ ຈາກບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ;
3. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ດ້ວຍຄວາມປະໝາດ, ເລີ່ນເລີ້, ເມີນເສີຍ, ຂາດຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການປະຕິບັດໜ້າທີ່;
4. ກົດໜ່ວງ, ຖ່ວງດຶງ, ປອມແປງ ເອກະສານ, ອອກເອກະສານບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຫຼື ທໍາລາຍເອກະສານ;
5. ຮຽກເອົາ ຄໍາທໍານຽມ, ຄໍາບໍລິການ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ;
6. ເປີດເຜີຍຄວາມລັບຂອງລັດ ຫຼື ທາງລັດຖະການ, ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ;
7. ບິດເບືອນຄວາມຈິງ, ບິດບັງ, ເຊື່ອງອໍາ ແລະ ຍົກປ້ອງ ຫຼື ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືກັບຜູ້ກະທໍາຜິດ;
8. ມີພຶດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 55 ຂໍ້ຫ້າມ ສໍາລັບຜູ້ນໍາໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ

ຫ້າມຜູ້ນໍາໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ ມີພຶດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ໂຄສະນາໃສ່ຮ້າຍປ້າຍສີ ຫຼື ມີພຶດຕິກຳທີ່ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
2. ນໍາໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ ຫຼື ບໍ່ເປັນໄປຕາມຄໍາແນະນໍາຂອງຜູ້ຜະລິດ ຫຼື ສັດຕະວະແພດ;
3. ມີພຶດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 8

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ

ມາດຕາ 56 ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ

ລັດຖະບານ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ຢ່າງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໂດຍມອບໃຫ້ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ແລະ ເປັນໃຈກາງປະສານສົມທົບກັບກະຊວງ, ອົງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ໂດຍແມ່ນກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ເປັນເສນາທິການ;
2. ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂັ້ນແຂວງ ໂດຍແມ່ນຂະແໜງລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ເປັນເສນາທິການ;
3. ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂັ້ນເມືອງ ໂດຍແມ່ນໜ່ວຍງານລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ເປັນເສນາທິການ.

ມາດຕາ 57 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າ ສ້າງນະໂຍບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ເພື່ອສະເໜີລັດຖະບານພິຈາລະນາ;
2. ຜັນຂະຫຍາຍ ນະໂຍບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ກາຍເປັນແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ ແລະ ລະບຽບການ ແລ້ວຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
3. ໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜ່ ນະໂຍບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ, ແຜນການ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
4. ອະນຸຍາດໃຫ້ສ້າງຕັ້ງ, ໂຈະ ຫຼື ຖອນໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ;
5. ຂຶ້ນທະບຽນ, ກໍານົດບັນຊີ, ຍັງຢືນ ມາດຕະຖານການຜະລິດທີ່ດີ, ການວິໄຈຄຸນນະພາບ, ອະນຸຍາດການໂຄສະນາ, ສົ່ງອອກ-ນໍາເຂົ້າ ແລະ ຈໍາໜ່າຍ;
6. ອອກ, ໂຈະ ຫຼື ລົບລ້າງ ຂໍ້ຕົກລົງ, ຄໍາສັ່ງ, ຄໍາແນະນໍາ ຫຼື ແຈ້ງການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
7. ຕິດຕາມ ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໂດຍສົມທົບກັບຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
8. ແຕ່ງຕັ້ງເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ເພື່ອຊ່ວຍໃນການພັດທະນາ, ກວດກາ, ຕິດຕາມ ວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ;
9. ບໍາລຸງ ສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ພ້ອມທັງປຸກຈິດສໍານຶກໃຫ້ແກ່ທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
10. ຮັບ ແລະ ພິຈາລະນາແກ້ໄຂ ຄໍາສະເໜີ ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
11. ພົວພັນຮ່ວມມື ປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງ, ອົງການ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
12. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດໃຫ້ລັດຖະບານຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
13. ນໍາໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 58 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂັ້ນແຂວງ

ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂັ້ນແຂວງ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຜັນຂະຫຍາຍ ນະໂຍບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ແລ້ວຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
2. ໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜ່ ນະໂຍບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ປະຊາຊົນ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈ;
3. ອະນຸຍາດໃຫ້ສ້າງຕັ້ງ, ໂຈະ ຫຼື ຖອນໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດຢາສັດຕະວະແພດ;
4. ອອກ, ໂຈະ ຫຼື ລົບລ້າງ ຂໍ້ຕົກລົງ, ຄໍາສັ່ງ, ຄໍາແນະນໍາ ແລະ ແຈ້ງການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
5. ຕິດຕາມ ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໂດຍສົມທົບກັບຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
6. ແຕ່ງຕັ້ງເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ເພື່ອຊ່ວຍໃນການພັດທະນາ, ກວດກາ, ຕິດຕາມ ວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ;

7. ບຳລຸງ ສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ພ້ອມທັງປຸກຈິດສຳນຶກໃຫ້ແກ່ທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
8. ຊຸກຍູ້, ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ຂອງທ້ອງຖານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂຶ້ນເມືອງ;
9. ຮັບ ແລະ ພິຈາລະນາແກ້ໄຂ ຄຳສະເໜີ ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
10. ປະສານສົມທົບກັບ ພະແນກການ, ທ້ອງຖານ ຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
11. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ຕໍ່ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ອົງການປົກຄອງ ແຂວງ, ນະຄອນຫຼວງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
12. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 59 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງທ້ອງຖານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂຶ້ນເມືອງ

ທ້ອງຖານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂຶ້ນເມືອງ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
2. ເຜີຍແຜ່ ນະໂຍບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ປະຊາຊົນ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນ ຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈ;
3. ອະນຸຍາດໃຫ້ສ້າງຕັ້ງ, ໂຈະ ຫຼື ຖອນໃບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດຢາສັດຕະວະແພດ;
4. ອອກ, ໂຈະ ຫຼື ລົບລ້າງ ຂໍ້ຕົກລົງ, ຄຳສັ່ງ, ຄຳແນະນຳ ແລະ ແຈ້ງການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
5. ຕິດຕາມ ກວດກຳ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໂດຍສົມທົບກັບຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
6. ສະເໜີ ບຳລຸງສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ພ້ອມທັງປຸກຈິດສຳນຶກໃຫ້ແກ່ທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
7. ສະເໜີ ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ພິຈາລະນາ ແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ຍົກຍ້າຍ ພະນັກງານ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ຂຶ້ນເມືອງ;
8. ຮັບ ແລະ ພິຈາລະນາແກ້ໄຂ ຄຳສະເໜີ ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
9. ປະສານສົມທົບກັບ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
10. ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ແກ່ ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ເຈົ້າເມືອງ, ຫົວໜ້າເທດສະບານ ແລະ ເຈົ້ານະຄອນ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
11. ນຳໃຊ້ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

ມາດຕາ 60 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງຂະແໜງການ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ

ຂະແໜງການ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຕາມພາລະບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງຕົນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິ

ຜົນ ແນໃສ່ຄຸ້ມຄອງຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ປອດໄພ, ເໝາະສົມສໍາລັບການກັນ ແລະ ປິ່ນປົວ ພະຍາດ ສັດ ແລະ ສັດນໍ້າ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ.

ມາດຕາ 61 ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ

ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ແມ່ນ ພະນັກງານຈາກກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ, ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂັ້ນແຂວງ, ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂັ້ນເມືອງ ໃຫ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ກວດກາຢາສັດຕະວະແພດ.

ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ດັ່ງນີ້:

1. ເຜີຍແຜ່ ນະໂຍບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ໃຫ້ປະຊາຊົນ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນ ຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈ;
2. ລົງກວດກາໃນສະຖານທີ່ຜະລິດ, ສະຖານທີ່ວິໄຈ, ການນໍາເຂົ້າ, ການສົ່ງອອກ, ສົ່ງຜ່ານ, ຮ້ານຈໍາໜ່າຍ, ສາງເກັບຮັກສາຢາສັດຕະວະແພດ, ຍານພາຫະນະບັນທຸກ ແລະ ສະຖານທີ່ນໍາໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ;
3. ກວດຄົ້ນ, ປິດ, ອາຍັດຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ, ຢາສັດຕະວະແພດ ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ, ຢາສັດຕະວະແພດ ເສື້ອມຄຸນນະພາບ, ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ ແລະ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ຖືກຖອນໃບທະບຽນ ພ້ອມທັງສະເໜີຕໍ່ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດຖັດຕິນ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອນໍາໃຊ້ມາດຕະການທີ່ຈໍາເປັນ ເປັນຕົ້ນ ການສັ່ງຢຸດລົດເພື່ອກວດຄົ້ນ ຫຼື ເຂົ້າໄປສະຖານທີ່ສົ່ງໄສ ຫຼື ເປັນເປົ້າໝາຍ;
4. ປັບໃໝຕໍ່ຜູ້ລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ພ້ອມທັງແຈ້ງເຕືອນຜູ້ລະເມີດ;
5. ຮັບ, ບັນທຶກການແຈ້ງຄວາມ, ທວງເອົາເອກະສານ ແລະ ກວດກາເອກະສານ ແລະ ຄໍາໃຫ້ການເບື້ອງຕົ້ນ ທີ່ເຫັນວ່າມີການລະເມີດລະບຽບ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
6. ເກັບຕົວຢ່າງຢາສັດຕະວະແພດ ເພື່ອນໍາໄປວິໄຈຄຸນນະພາບ ແລະ ນໍາໃຊ້ເປັນຫຼັກຖານ;
7. ສຶກສາອົບຮົມຜູ້ລະເມີດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ;
8. ສະຫຼຸບຜົນການກວດກາ ແລະ ປະກອບເອກະສານ ສົ່ງໃຫ້ອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ຖັດຕິນ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ສືບສວນ-ສອບສວນ ເພື່ອແກ້ໄຂ ຫຼື ດໍາເນີນຄະດີ ຕາມກົດໝາຍ;
9. ນໍາໃຊ້ ສິດ ແລະ ປະຕິບັດໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 62 ເນື້ອໃນການກວດກາ

ການກວດກາວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ປະກອບມີເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ການປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ;
2. ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງພະນັກງານ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສັດຕະວະແພດ;
3. ການດໍາເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບການຜະລິດ, ນໍາເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ, ສົ່ງຜ່ານ ແລະ ຈໍາໜ່າຍຢາສັດຕະວະແພດ ຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດ້ານວິຊາການ ລວມທັງ ການນໍາໃຊ້ອາຫານສັດຂອງຜູ້ລ້ຽງສັດ;
4. ການສ້າງ ແລະ ປະຕິບັດແຜນການ ກ່ຽວກັບວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ.

ມາດຕາ 63 ຮູບການການກວດກາ

ການກວດກາວຽກງານຢາສັດຕະວະແພດ ມີ ສາມ ຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ການກວດກາຕາມປົກກະຕິ ແມ່ນ ການກວດກາທີ່ດໍາເນີນໄປຕາມແຜນການຢ່າງເປັນປະຈໍາ ແລະ ມີກຳນົດເວລາອັນແນ່ນອນ;

2. ການກວດກາໂດຍມີການແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ແມ່ນ ການກວດການອກແຜນ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ໂດຍແຈ້ງໃຫ້ເປົ້າໝາຍທີ່ຖືກກວດກາ ຮູ້ກ່ອນລ່ວງໜ້າ;
3. ການກວດກາແບບກະທັນຫັນ ແມ່ນ ການກວດກາໂດຍຮີບດ່ວນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ເປົ້າໝາຍຖືກກວດກາຮູ້ ລ່ວງໜ້າ.
ການກວດກາ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ໝວດທີ 9

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 64 ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ການດຳເນີນທຸລະກິດ ກ່ຽວກັບຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ໄດ້ຕາມມາດຕະຖານເຕັກນິກ, ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພດີ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ຫຼື ນະໂຍບາຍອື່ນຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 65 ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດດຳລັດສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ຂໍ້ຫ້າມ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ, ລົງວິໄນ, ປັບໃໝ, ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແພ່ງ ຫຼື ລົງໂທດທາງອາຍາ ຕາມກໍລະນີ ເປົາ ຫຼື ໜັກ.

ມາດຕາ 66 ມາດຕະການສຶກສາອົບຮົມ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດດຳລັດສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ຂໍ້ຫ້າມ ທີ່ມີລັກສະນະເປົາຈະຖືກກ່າວເຕືອນ ແລະ ສຶກສາອົບຮົມ.

ມາດຕາ 67 ມາດຕະການທາງວິໄນ

ເຈົ້າໜ້າທີ່ ແລະ ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ທີ່ລະເມີດດຳລັດສະບັບນີ້ ເປັນຕົ້ນ ຂໍ້ຫ້າມ ຊຶ່ງບໍ່ເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ, ກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍ ແຕ່ບໍ່ຈົງໃຈລາຍງານ ຈະຖືກລົງວິໄນ ຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ.

ມາດຕາ 68 ມາດຕະການປັບໃໝ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດດຳລັດສະບັບນີ້ ຈະຖືກປັບໃໝຕາມກໍລະນີ ດັ່ງນີ້:

1. ດຳເນີນທຸລະກິດຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ແລະ ໄດ້ມີການສຶກສາອົບຮົມມາແລ້ວ ແຕ່ຍັງກະທຳຜິດຊ້ຳ ຈະຖືກປັບໃໝ ຊາວຫ້າ ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງມູນຄ່າຢາສັດຕະວະແພດ ພ້ອມທັງຖືກໂຈະ ແລະ ຍຶດຢາສັດຕະວະແພດດັ່ງກ່າວ;
2. ຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ແລະ ຈຳໜ່າຍ ຢາສັດຕະວະແພດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ, ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ຖືກຖອນທະບຽນ ແລະ ໄດ້ມີການສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ໄປຂຶ້ນທະບຽນແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ມີການປັບປຸງປ່ຽນແປງ ຈະຖືກປັບໃໝ ສີ່ສິບ ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງມູນຄ່າຢາສັດຕະວະແພດ ພ້ອມທັງຖືກໂຈະ ແລະ ຍຶດຢາສັດຕະວະແພດດັ່ງກ່າວ;
3. ຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ ຈຳໜ່າຍ ຢາສັດຕະວະແພດທີ່ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ, ຢາເສື່ອມຄຸນນະພາບ ຈະຖືກປັບໃໝ ຫົກສິບ ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງມູນຄ່າຢາສັດຕະວະແພດ ພ້ອມທັງຖືກໂຈະ ແລະ ຍຶດຢາສັດຕະວະແພດດັ່ງກ່າວ;

4. ຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ, ສົ່ງອອກ, ຈຳໜ່າຍ ຢາສັດຕະວະແພດປອມ, ຢາທີ່ປະສົມສານທີ່ບໍ່ເພິ່ງປາດຖະໜາ ທີ່ໄດ້ ພິສູດວ່າ ມີລະດັບທີ່ເຮັດໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງສັດ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກ ຈະຖືກປັບໃໝ ໜຶ່ງເທົ່າ ຂອງມູນຄ່າຢາສັດຕະວະແພດ ພ້ອມທັງຖືກຖອນອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ ແລະ ຍຶດຢາສັດຕະວະແພດ ດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 69 ມາດຕະການທາງແພ່ງ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດດຳລັດສະບັບນີ້ ຊຶ່ງກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງລັດ, ລວມໝູ່, ສັງຄົມ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍຕາມທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 70 ມາດຕະການທາງອາຍາ

ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ລະເມີດດຳລັດສະບັບນີ້ ຊຶ່ງເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ ຈະຖືກລົງໂທດ ຕາມ ກົດໝາຍ ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີເບົາ ຫຼື ໜັກ.

ໝວດທີ 10

ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 71 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ມອບໃຫ້ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດດຳລັດສະບັບນີ້ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ.

ກະຊວງ, ອົງການ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈົ່ງຮັບຮູ້ ແລະ ປະຕິບັດ ດຳລັດສະບັບນີ້ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ 72 ຜົນສັກສິດ

ດຳລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດພາຍຫຼັງລົງລາຍເຊັນ ແລະ ໄດ້ລົງໃນຈົດໝາຍເຫດທາງລັດຖະການ ສືບທຳ ວັນ.

ຂໍ້ກຳນົດ, ບົດບັນຍັດໃດ ທີ່ຂັດກັບດຳລັດສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ຕາງໜ້າ ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ
ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ທອງລຸນ ສີສຸລິດ